

Tit ringja — vit skriva

Er nakað á vási? — Ivamá!?
Ein spurningur, ella tíðindi, so ring til okkara.
Vit eru til reiðar!

tíðindablaðið
socialurin

Lýsingar:

Lýsingarmaður okkara er ráðgevari hjá fyrirkum og einstaklingum í lýsingaspingnum. Hetta verður gjørt uttan meirkostnað fyri lýsaran.

Føroya Felag móti Krabbamein:

Stovnar áhugabólk undir heitinum »Liva sum áður«

Felagið sóknast eftir fyrrverandi bróstrabba-sjúklingum, sum hava áhuga fyri at stuðla og vegleiða kvinnum, sum fáa skurðviðgerð fyri bróstrabba.

Áse Arnfast: — Tað var ikki júst skurðviðgerðin, sum var tað torførasta, men heldur teir spurningar, sum tóku seg upp, tá eg skuldi koma mær á fótur, eftir viðgerð. Slúkar spurningar kunnu kvinnur, ið hava roynt hetta, best geva vegleiðing um, tí tær hava roynt tað.

Í hesum døgum hevur Føroya Felag móti Krabbamein, vitjan av Áse Arnfast, sum arbeiðir innan stovnin »Kræftens Bekæmpelse« i Danmark. Ørindi hennara eru at greiða frá arbeiði i Danmark, sum verður gjørt fyri at stuðla kvinnum, sum hava fingið skurðviðgerð fyri bróstrabba. Sum heitið sigur, at hjálpi og vegleiða teimum til: »at liva sum áður«.

Áse Arnfast hevur fyri 10 árum síðan fingið viðgerð fyri bróstrabba. Hon helt sjálv, at upplýsingarnar i samband við skurðviðgerðina vóru ógvuliga vánaligir.

Tá hon seinni frætti, at »Kræftens Bekæmpelse« fór undir eitt royndarskeið, at stuðla og vegleiða bróstrabba-sjúklingum, meldaði hon seg til beinanvegin.

Socialurin fekk eitt prát við Ásu Arnfast, sum greiddi frá, tá hon fekk bróstrabba, eins og hon sigur frá hjálparfelagskapinum, sum nú virkar, til tess at minka so nógv sum gjørligt um teir trupulleikar, sum standast av, at kvinnur fáa bróstrabba og skurðviðgerð.

— Eg var nýgift, tá eg legði til merkis, at ein knýkil var i bróstinum. Hóast eg ikki var sannførd um at tað var álvarsamt, so søgdu lækarnir, at eg skuldi undir skurðviðgerð. Teir kundu ikki siga mær, hvat tað var, men at lækarnir undir skurðviðgerðini tóku

steðu til tað, — um so var, at bróstið skuldi takast.

Tá eg vaknaði, var bróstið tikið. Fyrsta hugsan mín fór til mannin, og eg var bangin fyri, um hann fór frá mær, tí eg var sjúk.

— Eg hevði tó ongur grundir til at gera mær slíkar tankar, tí neyvan hava maðurin og eg havt so inniligar samrøður, sum tá eg lá á sjúkrahúsinum.

Annar trupulleiki kom beinanvegin. — Eg kundi als ikki visa meg fyri fólki, við bert einum brósti. Eg spurdi sjúkrasystirina, hvussu eg skuldi bera meg at. Hon gjørdist bilsin og illa við og segði, at tað visti hon ikki.

Hóast tað bert eru tiggju ár síðan, so var ikki tosað nógv um protesur o. a. i samband við, at kvinnur fingi hesa viðgerð. Tað er greitt, at tá ein er soleiðis fyri, so er lætt at missa mótið. Til alla lukku kom ein lækna-skrivari til mín og segði, hvar eg skuldi venda mær, fyri at fáa eina protesu.

Tá eg kom heimaftur, eftir viðgerð, menti eg meg væl, og fór aftur til arbeiðis. Eg var krabbakvinna. Tíverri varð eg uppsøgd eftir stuttari tíð. Stjórin segði, at hann ikki vildi hava meg i arbeiði, tí hann kundi vænta, at eg bleiv sjúk aftur.

Tað var eitt satt vónbrot fyri meg. Síðan kom tíðin, tá eg gekk heima og ikki vist, hvat eg skuldi gera. Ikki tordi eg at skja nýtt arbeiði, tí eg var bangin fyri, um arbeiðsgevarin fór at spyrja um sjúku mína.

Tað var i 1977 at eg las í einum blaði, at »Kræftens Bekæmpelse« fór undir eitt royndarprojekt, har fyrrverandi bróstrabba-sjúklingar skuldu stuðla og vegleiða kvinnum, sum fingi hesa sjúku.

Hetta helt eg júst vera nakað, sum eg kundi á-taka mær. Hevði sjálv upplivað, hvussu trupult tað var ikki at vita, hvar eg skuldi venda mær við

somu spurningum.

Í byrjanini var henda hjálpartænasta bert i Keyptmannahavn, men i dag virkar hon um alt landið. Hjálpartænasturnar eru byttar upp i ymsu amtini, við einum leiðara i hvørjum, sum samskipar tænastuna.

I dag er Áse Arnfast leiðari av hjálpartænastuni i Árhús amt, har hon hevur 23 kvinnur i arbeiði.

Arbeiðið er ókeypis, og hjálparfólkið verður tilkallað, tá sjúkrahúsin hava fingið bróstrabba-sjúklingar inn.

Sjúklingurin fær i boði, at ein kvinna kemur at tosa við hana, sum hevur roynt somu viðgerð sum hon. Um hon hevur áhuga fyri tí, koma vit beinanvegin, sigur Áse Arnfast.

— Nærum allar kvinnur vilja tosa við okkum, bert tær hava eina vinkonu ella aðrar næstringar, sum hava roynt hesa viðgerð, siga seg frá. Men tær hava júst onkran tær kunnu tosa við.

Hvat krevst av einum hjálpara i hesum arbeiði?

— Tað er umráðandi, at viðkomandi dugir at lurtast eftir tí, sum sjúklingurin hevur at siga. Her er ikki beinleiðis neyðugt at tosa so nógv um sjúkuna, tí tað kunnu lækarnar og sjúkrasystir i dag betur gera. Viðkomandi hjálpari skal siga sjúklinginum frá, hvussu tað kennist aftaná, hvar hon kann fáa eina protesu o. s. fr. i stuttum, hon skal hjálpa og stuðla so væl sum gjørligt, at sjúklingurin fær áráði og vilja at koma sær á fótur aftur.

Sanna Dahl Niclasen, formaður i Føroya Felag móti Krabbamein, sigur við Socialin, at hetta er ein roynd, at hjálpa kvinnum i Føroyum, sum hava fingið viðgerð fyri bróstrabba. Um áhugi er fyri tí, so kunnu kvinnur ringja til Bodil Svare, sjúkrasystur, á telefon 17887 ella til Sannu Dahl Niclasen, telf. 12593, har nærri upplýsingar um tiltakið kunnu fáast. Dagný

Føroya Felag móti Krabbamein hevur 2800 limir i Føroyum. Umframt limagjald, so fær felagið nógvur peningagávur, sigur Sanna Dahl Niclasen, formaður. Í Føroyum eru umleið 12 — 13 tilbúðir av bróstrabba árliga.

Tónleika-vitjan

I døgnum 6. — 9. september, vitjar sangarin Daniel i Føroyum. Hann er jugoslavi, og var i 1983 við i Grand Prix kappingini við sanginum »Julie«.

Daniel hevur spælt inn plátur og hildið konsertir. Hann hevur selt eina millión plátur.

Daniel er ikki ólærður innan yrki sitt. Hann hevur gingið á tónlistaskúla i Belgia og lært tónleikaskrivning og guitar-spæl, verður sagt i tíðindaskrivi frá Presto Booking, sum stendur fyri vitjanini.

Sangarin Daniel skal hava konsertir i Havn, Runavík, eins og hann fer at spæla til dans i Klaksvík og á Tvøroyri.

MÁF nýggja Føroyar-Hetland. Fyrilestur i morgin

Hin 4. august hevði Meginfelag áhugaleikara Føroya aðalfund.

Fyri vali stóðu Mourentsa Dam, Sverri Egholm og Gulla Øregaard. Gulla Øregaard var afturvæld, meðan Mourentsa Dam og Sverri Egholm bóru seg undan, og i teirra stað kom Dánjal Joensen og Kári Andreassen.

Sum tiltaksfólk eru vald: Petra Joensen, Nólsoy, Simun Rasmussen, Strendur og Jógván Eliassen, Klaksvík.

I annaðkvöld kl. 20.00 heldur Dr. T. M. Y. Manson almennan fyrilestur á Fróðskaparsetrinum um samskiptið millum Føroyar og Hetland.

Dr. Manson er úr Hetlandi og nú, hann er i Føroyum, hevur Samband Føroyskra Studenta boðið honum at halda fyrilestur.